

Dagsordenspunkt 8	Cover – Annoncering: Bystrategier og bysamarbejder	Bilag 8.1
Kort sagsfremstilling	<p>Formål Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling skal tage stilling til annonceringen af 15 mio. kr. til en indsats målrettet udvikling af bystrategier og facilitering af etablering af formelle privat-offentlige bysamarbejder.</p> <p>Baggrund Regionalfondens prioritet 4 ”Levende og bæredygtige bymidter” indeholder ca. 140 mio. kr., der skal udmøntes inden for fire indsatstyper (se bilag 5.1). Jf. udmøntningsplanen (bilag 6.2) lægges der op til, at 15 mio. kr. udbydes i en annoncering målrettet udvikling af bystrategier og facilitering af etablering af formelle privat-offentlige bysamarbejder. Herudover afsættes der 100 mio. kr. til omstilling af bymidter (virksomheds- og kompetenceudvikling i bymidteerhverv og fysisk omstilling), jf. bilag 10.1.</p> <p>Der lægges op til en selvstændig annoncering målrettet strategier for at sikre opfyldelse af måltallet i regionalfondsprogrammet om støtte til 20 strategier. Samtidig giver den selvstændige annoncering mulighed for at støtte byer, der enten ikke har en bystrategi eller ikke kan finde finansiering til at klare minimumsbudgettet i annonceringen vedr. omstilling af bymidter. Hermed kan indstillingsudvalget bidrage til at løfte anbefalingen fra Partnerskab for levende bymidter om, at kommuner skal udarbejde en helhedsorienteret strategi for bymidterne.</p> <p>Målgruppe Målgruppen for indsatsen er kommuner, men den udviklede bystrategi skal bidrage til at styrke indtjeningsmulighederne for SMV’er, herunder enkeltmandsvirksomheder, i bymidter. Det omfatter detailhandel, serviceerhverv og liberale erhverv i bymidterne i byer mellem 4.000 og 20.000 indbyggere, og byer med over 20.000 indbyggere, der kan dokumentere tilsvarende udfordringer med tomme butikslokaler og faldende omsætning.</p> <p>Indhold Forudsætningen for omstilling af en bymidte er, at der eksisterer et fælles og helhedsorienteret strategisk grundlag for udviklingen af den pågældende bymidte, hvorfra der kan iværksættes konkrete projekter og/eller identificeres områder med behov for yderligere analyser og strategiudvikling. Formålet med indsatsen er således at understøtte den strategiske udvikling af bymidterne gennem udarbejdelsen af en bystrategi, herunder via etablering eller styrkelse af et bysamarbejde, der samler de relevante aktører omkring udvikling af den enkelte bymidte. Kommuner kan søge midler til at udarbejde en bystrategi og i relation hertil analyser, der underbygger vidensgrundlaget for de strategiske beslutninger, der skal træffes om bymidtens udvikling. Støttede projekter skal udarbejde en bystrategi. Der kan således ikke søges om midler til selvstændige analyser, såfremt projektet ikke resulterer i udarbejdelsen af en bystrategi.</p> <p>Støttede bystrategier skal indeholde en helhedsorienteret analyse af et geografisk områdes udfordringer, udviklingsbehov og potentialer. I relevant omfang skal den beskrive en integreret indsats i forhold til økonomiske, klima- og miljømæssige, demografiske og sociale udfordringer i de enkelte byområder, ligesom den skal indeholde en strategisk-fysisk del og forholde sig til bymidtens målgrupper.</p> <p>Den 1. januar 2024 trådte en ændring af lov om planlægning i kraft. Ændringen betyder bl.a., at det nu er et lovkrav, at kommuner skal lave en helhedsorienteret, strategisk planlægning for bymidter i mindre og mellemstore byer. Eftersom støtte med regionalfondsmidler skal gå til aktiviteter, der er supplerende i forhold den</p>	

aktivitet, der ville kunne finde sted uden støtten, kan der ikke søges om støtte til projekter, der kun vedrører udvikling af bystrategier. Ansøgere skal således søge om midler til både udvikling af en eller flere bystrategier og facilitering af etablering af formelle privat-offentlige bysamarbejder.

Bysamarbejderne skal samle de rette bymidte-aktører, der kan bidrage til at styrke byudviklingen. Bysamarbejderne kan bestå af en række forskellige partnere og interessenter, som er relevante for eller som har interesse i udviklingen af bymidten. Der kan søges midler til en tidsbegrænset indsats med at facilitere bysamarbejder.

Støtteberettigede udgiftstyper

Under annonceringen kan der gives støtte til projekters udgifter til løn hos projektpartnerne og ekstern konsulentbistand i forbindelse med udarbejdelse af bystrategien og/eller facilitering af privat-offentlige bysamarbejder. Derudover kan annonceringen give støtte til forskellige andre udgifter med relevans for projektgennemførelsen som fx revision og mindre beløb til rejser, kost og logi.

Indstillingsudvalgets strategiske handlerum

Indstillingsudvalget skal beslutte, hvordan bestemte krav til ansøgninger skal være defineret og fastsætte indhold og vægtning af udvælgelseskriterier. Det er særlig relevant for indstillingsudvalget at drøfte min. og maks. støttebeløb, en evt. indsnævring af annonceringens målgruppe og udvælgelseskriterier.

Fastsættelsen af krav og udvælgelseskriterier til annonceringen skal sikre, at støttede projekter falder indenfor rammerne af byprioriteten i regionalfondsprogrammet. Krav og udvælgelseskriterier kan således ikke være i modstrid med rammerne i regionalfondsprogrammet jf. dagsordenspunkt 5.

Min. og maks. støttebeløb

Der kan søges mellem 500.000 kr. og 1 mio. kr. i støtte pr. kommune i projektet. Søger én kommune om støtte til tre eller flere bymidter kan der søges op til 1,5 mio. kr. i støtte. Med en støtteprocent på 60 i Region Sjælland vil det betyde, at projekter herfra minimum skal have et budget på 833.000 kr. Med en støtteprocent på 40 i de fire øvrige regioner vil det betyde, at projekter herfra minimum skal have et budget på 1.250.000 kr.

De angivne min. og maks. beløb er opsat ud fra hensynet om, at ansøgere kan få støtte til både udvikling af en strategi og facilitering af et privat-offentligt bysamarbejde. Samtidig gør maks. beløbet, at der sandsynligvis vil kunne støttes 20 strategier med annonceringen, hvilket er måltallet for byprioriteten.

På baggrund af sekretariatets dialog med relevante interessenter, er det vurderingen, at det koster mellem 500.000 kr. og 1 mio. kr. at udarbejde en bystrategi. I annonceringen skal der samtidig søges om støtte til facilitering af privat-offentlige bysamarbejder. Der kan dog ikke søges om midler til facilitering af bysamarbejder alene, da et støttet projekt skal resultere i, at der udarbejdes en bystrategi.

Indsnævring af målgruppe

I regionalfondsprogrammet er indsatsens målgruppe angivet til at være byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. Herudover kan byer med mere end 20.000 indbyggere være målområde for støtte, hvis de oplever udfordringer i samme grad som de mindre byer, fx med hensyn til tomme lokaler, faldende omsætning i butikkerne eller faldende kundestrøm i bymidten.

Eftersom der er 122 byer i målgruppen 4.000 til 20.000 indbyggere (baseret på tal fra Danmarks Statistik pr. 1. januar 2024) er vurderingen, at der er tilstrækkelig med

	<p>potentielle ansøgere til midlerne. Sekretariatet anbefaler således udvalget at indsnævre målgruppen, så byer med over 20.000 indbyggere ikke kan søge midler i puljen.</p> <p>Målgruppen kan indsnævres, så længe den fastsatte målgruppe holdes inden for de rammer regionalfondsprogrammet fastsætter. Målgruppen kan dog ikke udvides til at inkludere byer under 4.000 indbyggere.</p> <p><i>Udvælgelseskriterier</i></p> <p>Udvælgelsen af ansøgninger til tilsagn sker via bedømmelse af indkomne ansøgninger på en række udvælgelseskriterier. Hvert udvælgelseskriterie tildeles en vægt, der indgår i beregningen af et projekts samlede score. Indstillingsudvalget fastlægger udvælgelseskriterier og deres vægtning.</p> <p>Sekretariatet lægger op til at følgende udvælgelseskriterier anvendes (vægte i parentes):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bystrategisk planlægning og udvikling (20 pct.) 2. Facilitering af bysamarbejde og partnerskaber (50 pct.) 3. Forankring og anvendelse af bystrategien (30 pct.) <p>Ovenstående tre udvælgelseskriterier foreslås med afsæt i rammerne i regionalfondsprogrammet og sekretariatets erfaringer fra dialog med kommuner og øvrige interessenter. Eftersom et af annonceringens temaer er bystrategier indgår kriteriet <i>Bystrategisk planlægning og udvikling</i> med en vægt på 20 pct. Sekretariatet vurderer, at indkomne ansøgninger vil være forholdsvis ensartede i deres beskrivelse af, hvad deres strategi vil indeholde. Derfor kan det blive udfordrende for sekretariatet at finde de bedst kvalificerede ansøgninger pba. af kriteriet om <i>Bystrategisk planlægning og udvikling</i>. Således tildeles kriteriet ikke en højere vægt end 20 pct.</p> <p>En varig effekt af strategien i bymidterne kan skabes ved, at støttede projekter igangsætter eller styrker eksisterende privat-offentlige bymidtesamarbejder (se fx "Privat-offentlige bysamarbejder - Rapport fra et netværkssamarbejde" (2019, som bl.a. Realdania, Trafik- Bygge og Boligstyrelsen og KL står bag og "rapport om levende bymidter" (bilag 5.4). Derfor indgår kriteriet <i>Facilitering af bysamarbejde og partnerskaber</i> med en vægt på 50 pct. Under kriteriet indgår selve faciliteringen af bysamarbejdet som et parameter sammen med ansøgers ambition om at bruge bysamarbejdet aktivt i udarbejdelsen af en bystrategi.</p> <p>Skal en støttet strategi skabe en effekt i den pågældende bymidte skal den forankres og realiseres. Kriteriet <i>Forankring og anvendelse af bystrategien</i> foreslås derfor at indgå i bedømmelsen med en vægt på 30 pct.</p> <p>Under hvert udvælgelseskriterie er der beskrevet elementer, der lægges vægt på. Disse elementer tydeliggør indholdet af udvælgelseskriterierne. De foreslåede udvælgelseskriterier afspejler indholdet af byprioriteten i regionalfondsprogrammet og fremhæver centrale elementer i programmet, som støttede projekter skal bidrage til.</p> <p>Udvælgelseskriterierne kan findes i tabel 1 i bilag 8.2. <i>Annoncering: Bysamarbejder og bystrategier</i>.</p>
Indstilling	<p>Det indstilles, at indstillingsudvalget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drøfter og fastsætter min. og maks. støttebeløb for projekter • Drøfter og evt. præciserer annonceringens målgruppe • Drøfter og fastsætter udvælgelseskriterier og deres vægtning • Godkender annonceringen af bystrategier og bysamarbejder for i alt 15 mio. kr. fra regionalfondsprogrammet.

